

ATENCIÓ!

TOTS

SOM

VIANANTS

ESTUDI EUROPEU SOBRE PASSOS DE VIANANTS

17 de setembre de 2008

ÍNDEX:

- Introducció

- Estudi EuroTest d'anàlisi dels passos de vianants
 - Dades d'accidentalitat (Europa, Espanya, Palma de Mallorca)
 - Normativa de disseny i ús dels passos de vianants a nivell europeu

- Conclusions

- Accions de conscienciació al carrer

- Recomanacions

INTRODUCCIÓ

Millorar la seguretat viària, una prioritat

- La Fundació RACC i l'Ajuntament de Palma de Mallorca tenen com a prioritat la seguretat viària de les persones, tant dels vianants com dels conductors i motoristes
- L'objectiu comú és reduir l'accidentalitat a la ciutat de Palma de Mallorca
- El RACC, com a membre de la Federació Internacional de l'Automòbil (FIA), entitat que aglutina a 100 milions de conductors, participa activament en estudis i auditories de seguretat sobre diferents infraestructures i elements de seguretat a nivell internacional
- EuroTEST, la plataforma europea creada per auditar les infraestructures del transport, enguany ha analitzat la seguretat dels passos de vianants a 10 països europeus

ESTUDI EUROTEST D'ANÀLISI DELS PASSOS DE VIANANTS

EuroTEST

- És una plataforma Europea formada per 16 automòbils clubs membres de la Federació Internacional de l'Automòbil (FIA), per auditar la qualitat i seguretat de las infraestructures del transport.

Estudi “Passos de vianants”

- Aquest estudi europeu cofinançat per la Fundació FIA i dirigit pels principals automòbil clubs de 10 països europeus*, dintre del marc d'EuroTest i sota el lideratge del Touring Club Suís, s'ha centrat en l'anàlisi de riscos en passos de vianants

- S'han avaluat també els reglaments i directives existents referent a passos de vianants a tota Europa, i ha analitzat els dissenys i equipaments entorn aquest element viari

- Aquest estudi ha recopilat informació de:

- Anàlisi de dades estadístiques (ferits i morts) en passos de vianants
- Reglaments i directives en relació amb l'ús de passos de vianants
- Un inventari de legislació sobre passos de vianants en cada país (aspectes com el disseny, l'equipament, criteris d'aplicació)

* ÖAMTC (Àustria), TCB (Bèlgica), AL (Finlàndia), ADAC (Alemanya), AA (Gran Bretanya), ACI (Itàlia), ANWB (Holanda), NAF (Noruega), RACC y RACE (Espanya), TCS (Suïssa)

Objectius de l'estudi

- Ressaltar el risc potencial en utilitzar passos de vianants en diferents països
- Conscienciar els usuaris (conductors i vianants) sobre els seus drets i obligacions
- Destacar el millor i el pitjor disseny de passos de vianants a cada país
- Proposar a les autoritats competents mesures urgents per reduir el nombre de morts i accidents que tenen lloc als passos de vianants

Àmbit de l'estudi

- Europeu (10 països analitzats: Bèlgica, Espanya, Àustria, Itàlia, Finlàndia, Alemanya, Suïssa, Regne Unit, Països Baixos i Noruega), nacional d'Espanya, municipal (Palma de Mallorca)
- La població referida és de 300 milions d'habitants, que representen el 65% de la Unió Europea (EU-25). Les dades recollides contenen 3.331 morts i 88.096 ferits en 2,68 milions de quilòmetres de vies públiques.
- Estudi realitzat en base a dades de accidentalitat de l'any 2005, base de dades Europea CARE (EU-14) i les de referència de cada país, a Espanya DGT, i municipal de Palma de Mallorca (dades 2007)

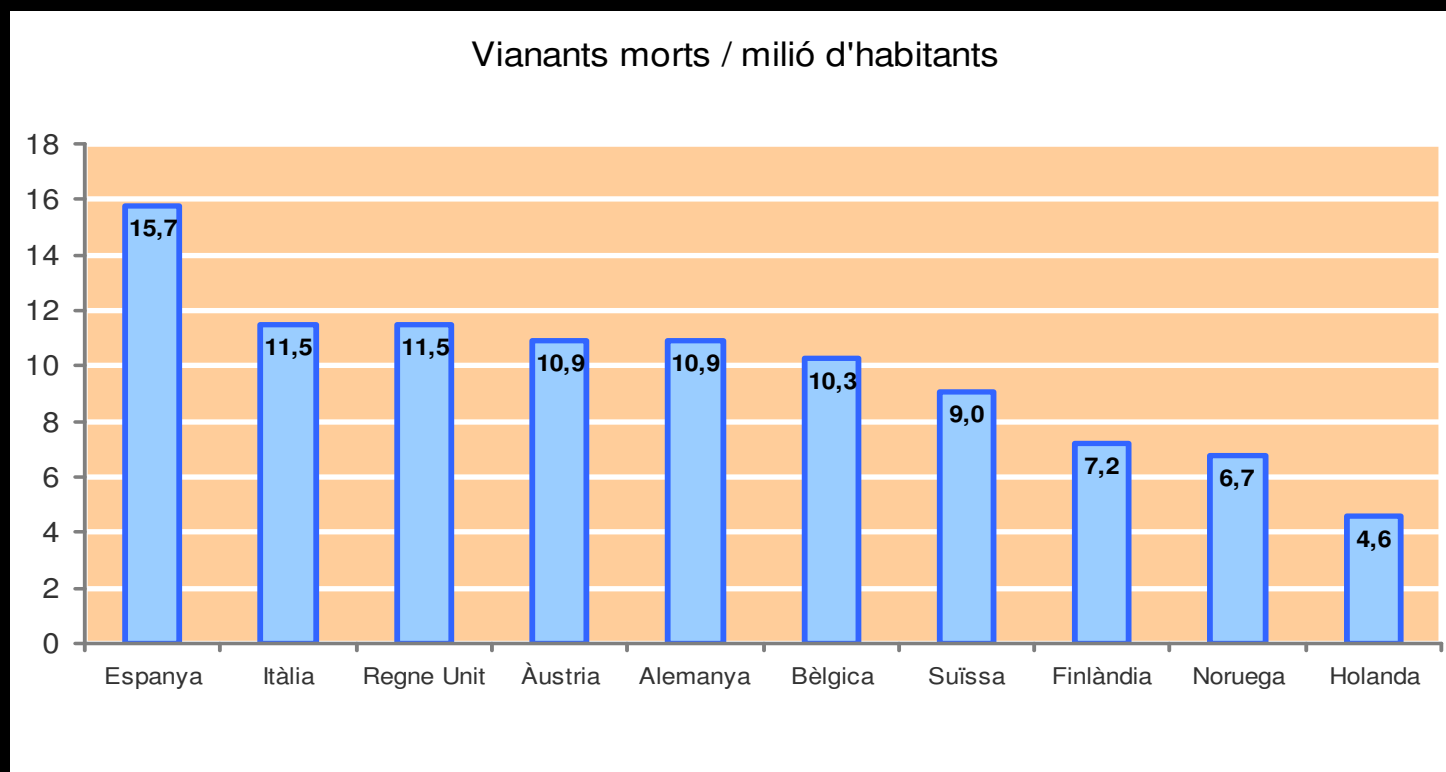
S'ha analitzat l'accidentalitat dels vianants relacionada amb:

- Comparativa europea de vianants morts per població censada
- Comparativa europea del total de vianants morts en carretera i en zona urbana
- Històric 2001 a 2005 de vianants morts a Espanya comparat amb Europa
- Comparativa espanyola de morts totals en accidents de trànsit i vianants morts
- Comparativa de Palma de morts totals en accidents de trànsit i vianants morts
- Principals diferències europees de disseny dels passos de vianants
- Principals diferències europees de normativa d'ús dels passos de vianants

DADES ESTADÍSTIQUES D'ACCIDENTALITAT

Accidentalitat de vianants a Europa

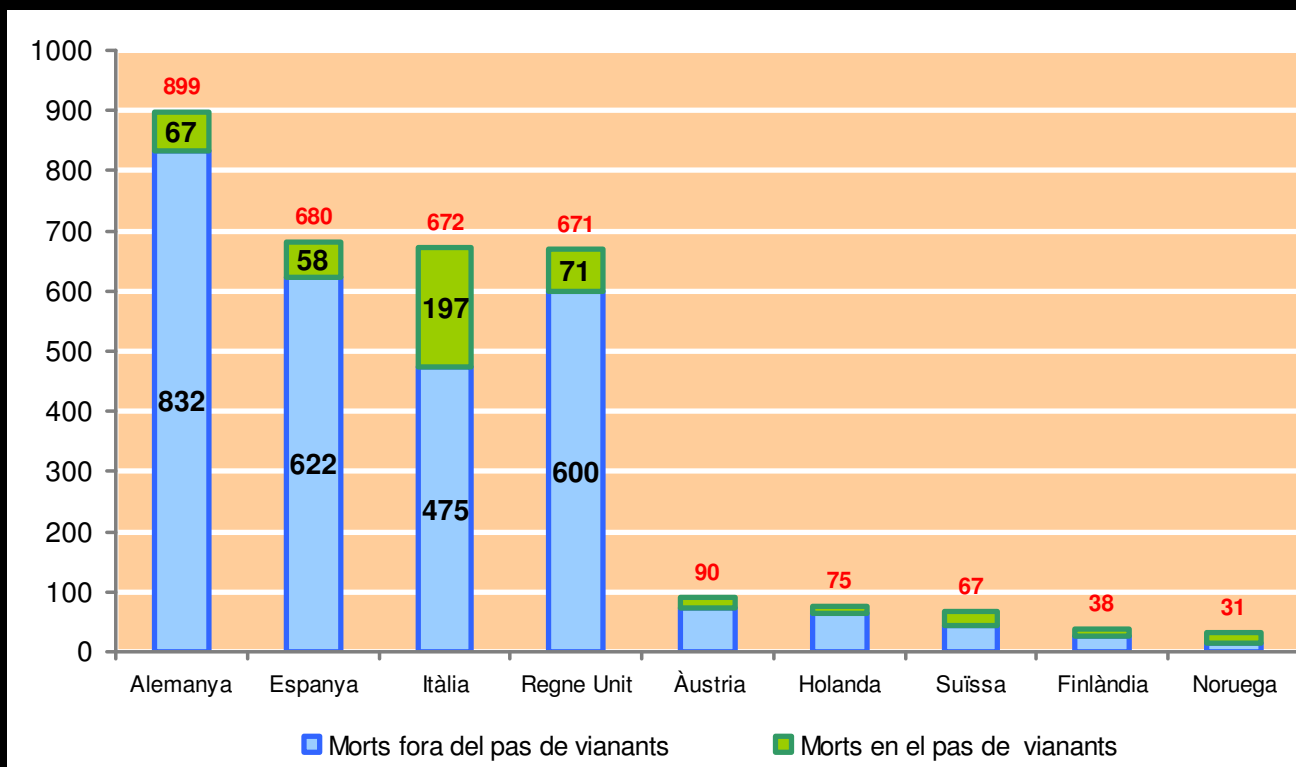
Espanya, amb més de 43 milions d'habitants, es situa al cap davant en morts de vianants referida a la seva població. El nombre de vianants morts el 2005 va ser de 680, donant un índex de 15,7 morts per milió de població.

Accidentalitat de vianants a Europa

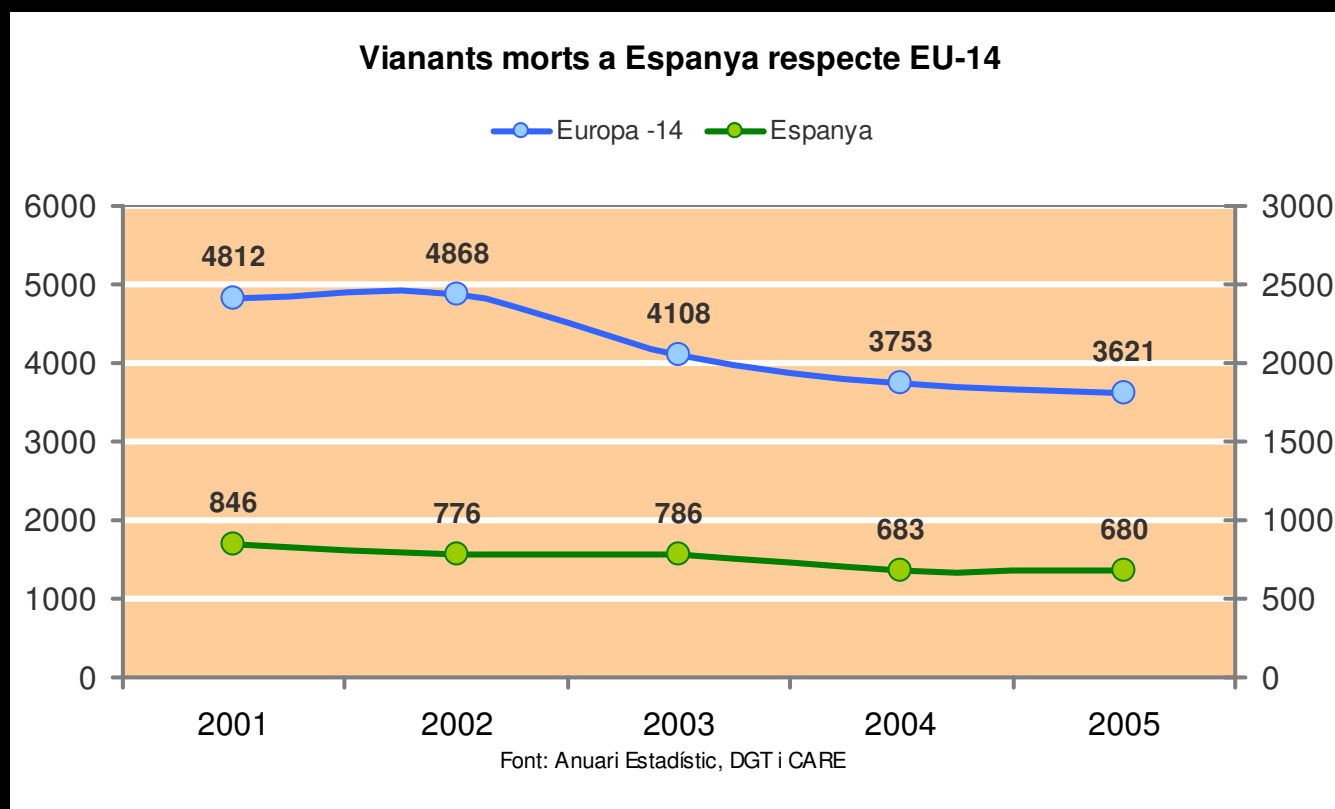
El 91,5 % dels vianants morts a Espanya són fora del pas de vianants, mentre que la mitjana de la UE es troba en un 77%.

Espanya és el segon país europeu analitzat amb pitjors xifres absolutes (680) de mortalitat de vianants, per sobre de països amb més població com Itàlia o Regne Unit

Accidentalitat de vianants a Europa

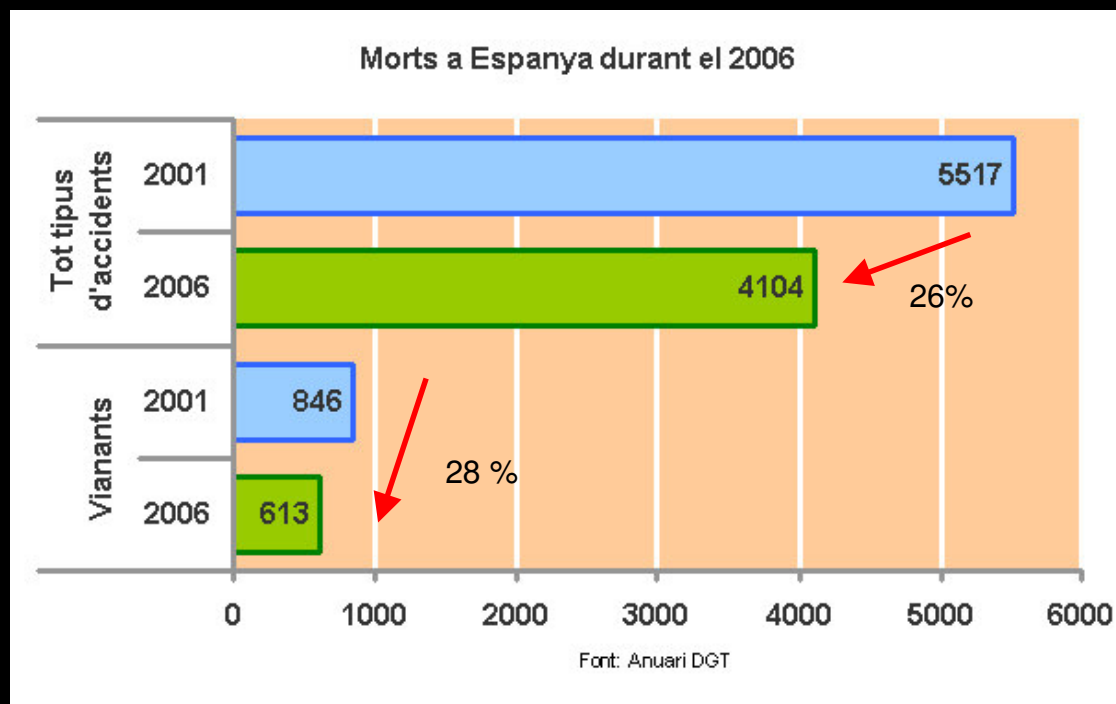
Des de l'any 2001, es pot apreciar una reducció del 25% dels morts a Europa, mentre que per a Espanya la reducció de la mortalitat dels vianants fins al 2005 va ser del 20%.

Accidentalitat de vianants a Espanya

Respecte l'any 2001, ha disminuït un 28% la mortalitat dels vianants a Espanya, és a dir, van deixar de morir 233* persones en tot l'Estat.

Si fem la comparació amb la mortalitat corresponent a tot tipus d'accidents, veiem que en general s'ha reduït un 26%, dos punts percentuals menys que la mortalitat dels vianants (28%).

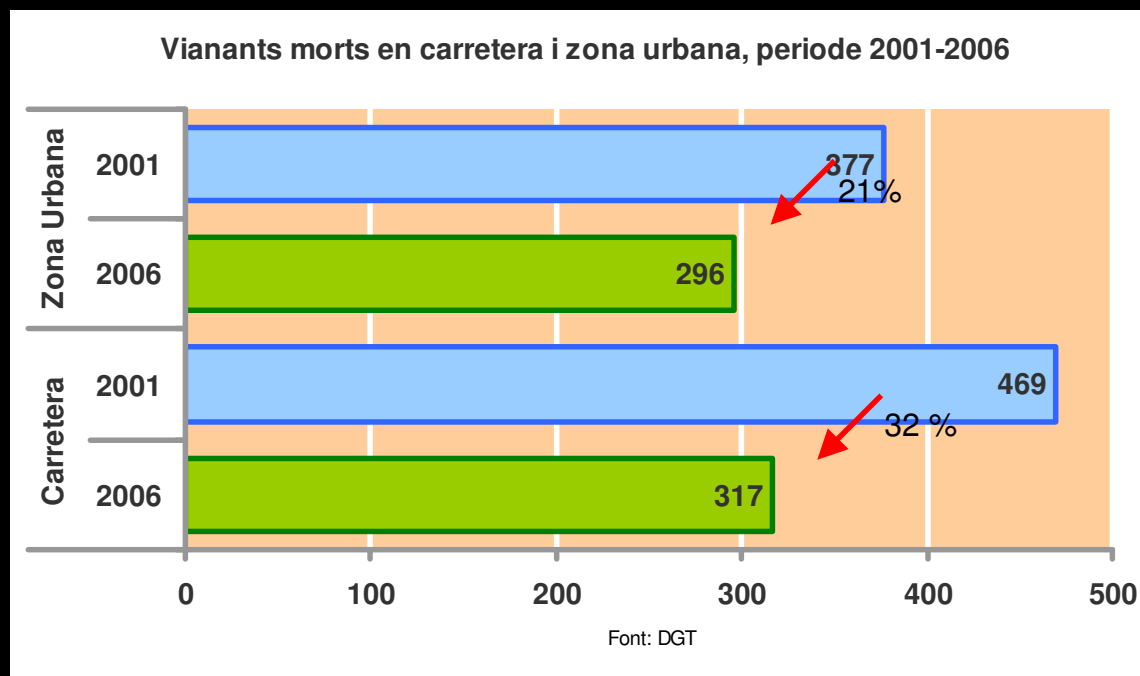

* Morts a 30 dies

Accidentalitat de vianants a Espanya

Durant el 2006 van morir 613* vianants a les carreteres i zones urbanes d'Espanya.

La mortalitat de vianants respecte l'any 2001 va disminuir 11 punts percentuals més en les carreteres de l'Estat que en les zones urbanes. No obstant, les morts en aquesta última continuen sent inferiors en 21 persones.

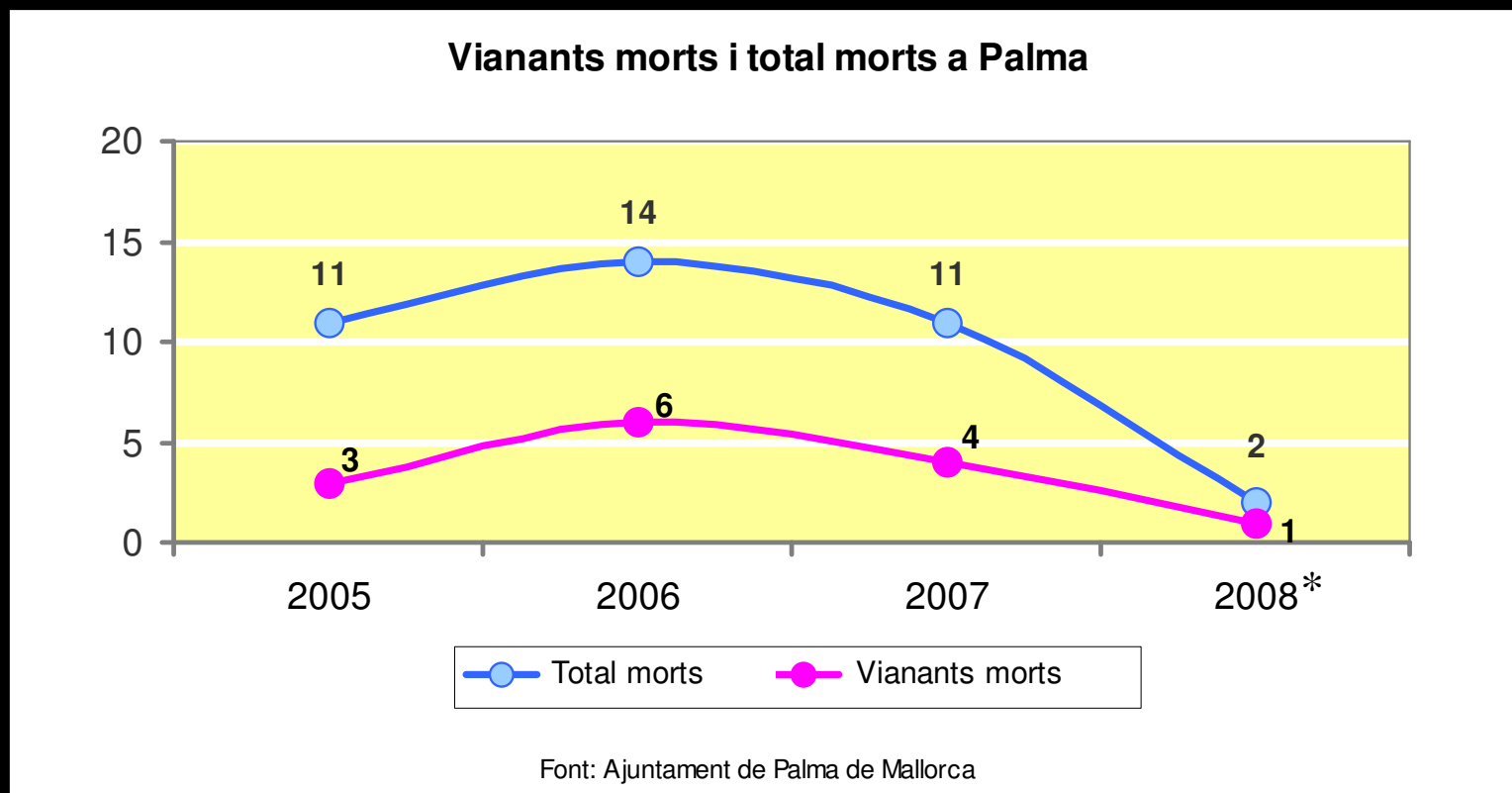

* Morts a 30 dies

Accidentalitat de vianants a Palma

Els vianants morts a la ciutat de Palma mantenen una tendència estable entre els anys 2005 i 2007, tot i que la primera meitat de 2008 presenta una tendència decreixent.

Des del 2005, hi ha un acumulat de 14 vianants morts i 38 morts en tot tipus d'accidents de trànsit, el que suposa que 1 de cada 3 morts en accidents de trànsit anava a peu.

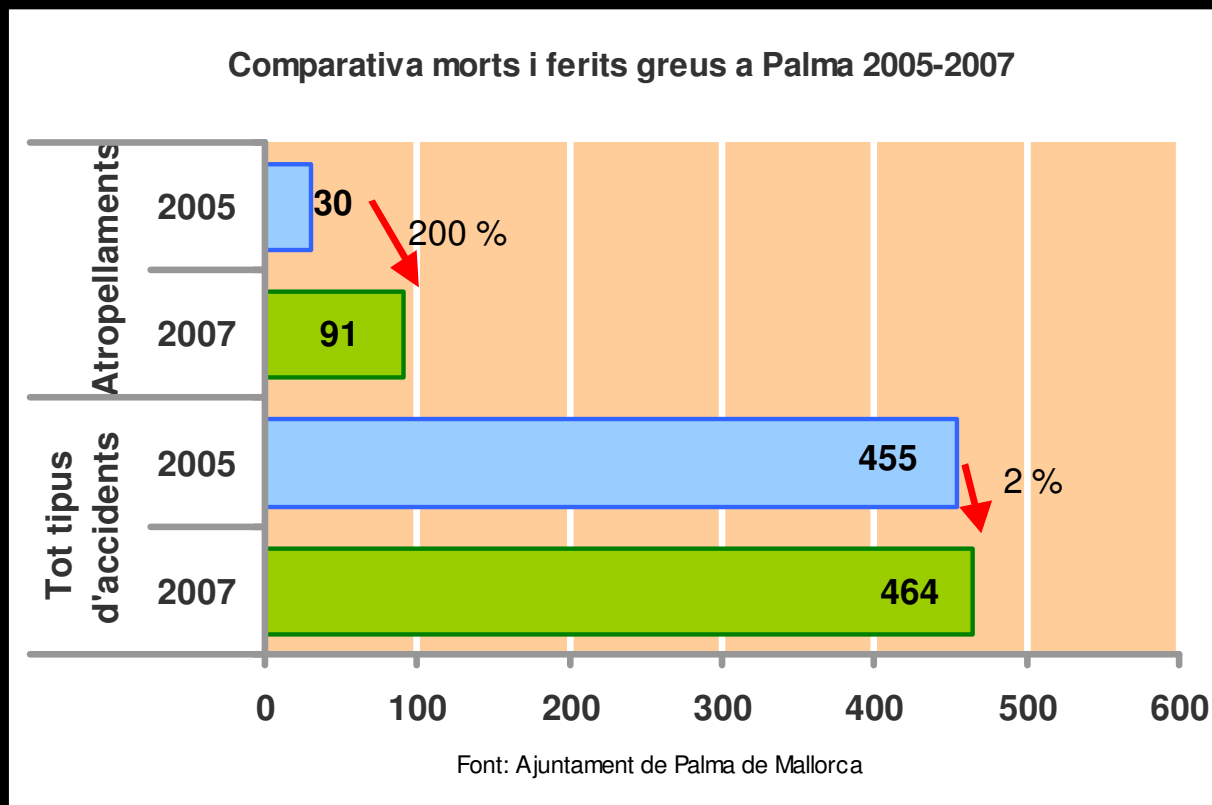

* Fins el mes de Juny

Accidentalitat de vianants a Palma

A la ciutat de Palma, la quantitat de vianants morts i ferits greus s'ha triplicat en el període 2005-2007, mentre que s'ha estabilitzat en el conjunt de tots els accidents.

Fins el juny de 2008, les xifres de morts i ferits greus en atropellaments puja a 45 persones (tendència estable comparat amb 2007), mentre que per a tot tipus d'accidents de trànsit puja a 199 persones (tendència a la baixa).

Diferències entre països en disseny de passos de vianants (no semaforitzats)

Disseny del pas de vianants	Àustria	Bèlgica	Alemanya	Espanya	Finlàndia	Regne Unit	Itàlia	Noruega	Holanda	Suïssa
Normatives nacionals o regionals:										
¿Existeix una normativa regional (planificació i/o disseny), que pot substituir la nacional?	No	No	Sí	Sí	No	Sí	Sí	No	Sí	Sí
Elements del procés de planificació:										
Es considera la mobilitat que els vianants requereixen	Sí	No	No	Sí	Sí	Sí	No	Sí	Sí	Sí
Distància de visibilitat per a tots els usuaris (conductors i vianants)	Sí	Sí	Sí	No	Sí	Sí	No	Sí	Sí	Sí
En zones edificades o fora d'elles	Sí (2)	Sí	No	Sí (2)	Sí	Sí	No	No	Sí	Sí
Distàncies entre passos	Sí	Sí (3)	Sí	No	Sí	Sí	Sí	Sí	No	Sí
Es fa alguna menció dels següents elements de disseny?:										
Longitud i ample mínim i color de les ratlles	3 m (0,5 m blanc)	3 - 4 m (0,5 m blanc)	3 m (0,5 m blanc)	2,5 - 4 m (0,5 m blanc)	2,5 - 4 m (0,5 m blanc)	6 tipus de passos, només 1 amb	2,5 - 4 m (0,5 m blanc)	3 m (0,5 m blanc)	4 m (0,4 - 0,6 m blanc)	3 m (0,5 m groc)
Ús de material reflectant específic per a les ratlles	Sí (1)	Sí	Sí (1)	No	Sí	Sí	Sí	Sí (1)	Sí	Sí (1)
Ús de material anti lliscant	No	Sí	Sí (1)	No	No	Sí	No	Sí (1)	Sí	Sí
Ús d'una senyal vertical pel pas de vianants	Sí (1)	Sí (1)	Sí (1)	Sí (1)	Sí (1)	Sí	No	Sí	Sí	Sí
Distàncies de visibilitat	Sí (2)	Sí (2)	Sí (2)	Sí (30 m)	Sí (40 m)	Sí (2)	No	Sí (2)	Sí (2)	Sí (2)
Linees de seguretat que promouen que els vehicles es detinguin a prop dels passos de vianants	Sí	Sí	No	Sí	No	Sí	Sí	No	Sí	Sí
Ubicació de parades d'autobusos aprop dels passos de vianants	No	Sí	Sí	No (s'afalga ciutat)	Sí	Sí	No	No	Sí	Sí
Ample mínim de la vorera als dos costats dels passos de vianants	No	No	Sí	Sí	Sí	Sí	Sí	No	Sí	Sí

1. Obligatori
 2. En funció de la velocitat
 3. Sólo per a passos de vianants regulats per semàfors.

En comparació a altres països europeus, Espanya presenta mancances de seguretat en les directrius de disseny:

- No visibilitat mínima: impedeix als conductors veure els vianants a temps de frenar
- No distància mínima entre passos: provoca que els vianants creuin fora de pas de vianants
- No recomanació pintura reflectant/resistent: empitjora la qualitat del pas de vianants i pot passar desapercebut per al conductor.

Diferències entre països en normativa de passos de vianants

Reglaments de trànsit del pas de vianants	Àustria	Bèlgica	Alemanya	Espanya	Finlàndia	Regne Unit	Itàlia	Noruega	Holanda	Suïssa
Normes relacionades amb les obligacions del conductor als passos de vianants:										
S'especifica que s'ha de reduir la velocitat per a cedir el pas a vianants?	Sí	Sí	Sí	No	Sí	Sí	Sí	Sí	No	Sí
El no respectar aquesta prioritat pot sancionar-se amb multa? (Valor en euros)	fins a 2180	150 a 2750	50	91 a 300	50	77	143 a 570	650	130	24 a 84
S'especifica que s'ha de cedir el pas a categories específiques de vianants, com:										
Aquells que fan servir altres mitjans de transport (patins, cadira de rodes,...)?	Sí	Sí	Sí	No	No	No	No	Sí	No	Sí
Minusvàlids o persones amb problemes de visió?	No	Sí	No	Sí	Sí	No	Sí	Sí	Sí	Sí
Nens i/o persones de la tercera edat?	Sí	Sí	No	Sí	Sí	No	Sí	Sí	No	No
Normes relacionades amb les obligacions dels vianants als passos de vianants:										
S'especifica que el vianant té el dret de pas?	Sí	No	Sí	Sí	No	Sí	Sí	Sí	Sí	Sí
S'especifica com ha de comportar-se el vianant al pas de vianants ?	Sí	No	Sí	Sí	Sí	Sí	No	Sí	No	Sí

A nivell de legislació per a conductors i vianants:

- Manca una especificació de la reducció de velocitat obligatòria enfront d'un pas de vianants.
- Les multes per infraccions a conductors es troben en la franja baixa d'Europa.
- Els vianants tenen reconegut el seu dret de preferència en el pas
- Els permís per punts només contempla restar 2 punts als vehicles estacionats sobre pas de vianants.

Exemples de passos de vianants correctes:

París

Galícia

Exemples de passos de vianants incorrectes:

Itàlia

Galícia

CONCLUSIONS

- Les morts de vianants s'han reduït a Europa i Espanya en els últims 5 anys, però Espanya presenta el rati de mortalitat més elevat d'Europa amb 15,7 morts per milió d'habitants.
- La reducció de vianants morts en zona urbana segueix un ritme més baix que en carretera.
- Més del 90% dels vianants morts en tot Espanya van ser atropellats fora del pas de vianants.
- A Palma de Mallorca, cada any resulten mortes i ferides greus en un atropellament al voltant de 90 persones.
- A Palma 1 de cada 3 morts en accidents de trànsit anava a peu.
- L'índex de vianants morts sobre i fora de passos de vianants mostra una diferència de resultats significativa entre països.
- Els reglaments i directives que regulen el dret de pas dels vianants tenen una base comuna en tots els països, però hi ha diferències en la descripció i definició del requisit de prioritat de pas dels vianants.
- La planificació i disseny de passos de vianants pot diferir significativament entre països. A Espanya hi ha mancances de disseny que fan reduir la seguretat dels passos de vianants no semaforitzats.
- No existeix una correlació definitiva entre mancances normatives i mortalitat, ja que en aquesta última també hi intervenen aspectes sociològics, de mobilitat, etc.

ACCIONS DE CONSCIENCIACIÓ AL CARRER

Les accions programades al carrer persegueixen un triple objectiu de:

- **SENSIBILITZAR** els conductors i els ciutadans de la fragilitat del vianant
- **CONSCIENCIAR** els vianants de la necessitat d'extremar la seguretat i posar més atenció en el moment de desplaçar-se
- **DETECTAR** oportunitats de millora (tant des del punt de vista del comportament com de les infraestructures) que permetin augmentar la seguretat dels vianants i dels conductors.

Missatges de la campanya

La campanya “Tots som vianants” s’ha portat a terme a:

- Madrid (gener 2008)
- Barcelona (gener 2008)
- Fuenlabrada (maig 2008)
- Murcia (juliol 2008)
- A Coruña (juliol 2008)
- Palma (setembre 2008)

Accions al carrer

Es rotularan els següents passos de vianants:

Passos de vianants amb semàfors:

Passeig Sagrera, al costat de l'Avinguda Antoni Maura

Avinguda Jaume III, al costat del carrer Bonaire

Plaça Forti, al costat del Passeig Mallorca

Plaça d' Espanya, davant la sortida de l'estació intermodal

Avinguda Alexandre Rosselló, als costat del C/Aragó

Passos de vianants sense semàfors

Passeig des Born, al costat del carrer Sant Feliu

Carrer Sa Rira, al costat de la plaça Weyler

Avinguda Jaume III, al costat del carrer Baró de Santa Maria del Sepulcre

Carrer Manar, al costat del carrer Pere d'Alcantara Penya

Carrer Dragonera, al costat del carrer MasPendent

**1 DE CADA 3
MORTS EN
ACCIDENT
DE TRÀNSIT
ANAVA A PEU**

El missatge de la campanya també arribarà a la ciutadania a través de 300 banderoles ubicades als carrers de Palma

La imatge del banner convida als internautes a adherir-se a aquesta campanya de seguretat viària

RECOMANACIONS

Al conductor

- No circular a més de 50 Km/h en zona urbana, ja que per sobre d'aquesta velocitat el risc de mort d'un vianant atropellat creix exponencialment.
- Reduir la velocitat en l'aproximació de tots els passos de vianants no semaforitzats.
- Prestar especial atenció als vianants més vulnerables: persones grans i nens.

Al vianant

- Creuar els carrers únicament sobre passos de vianants. El risc d'atropellament mortal fora de pas de vianants és 9 vegades superior.
- A més de mirar abans de creuar, cal fer un senyal amb la mà als conductors per a que s'aturin si és necessari.

A l'Administració

- Harmonitzar a nivell europeu les normatives de disseny de passos de vianants.
- Harmonitzar els drets i deures de vianants i conductors a nivell europeu.
- Millorar la qualitat de la recollida de dades d'accidentalitat d'atropellaments de vianants
- Potenciar les polítiques educatives i de formació en els grups de major risc (tercera edat i infants)

Bústia de suggeriments

La Fundació RACC ha establert un canal de comunicació per a que els usuaris puguin fer les seves reclamacions en la matèria **"Via Directa"** (www.fundacioracc.cat)